

PÁN PRSTENŮ DVĚ VĚŽE

„Není čas zabít je pořádně,“ pravil skřet. „na tomhle vejletě není čas na špásy.“ „S tím se nedá nic dělat,“ usoudil jiný. „Ale proč je nezabít hned? Jsou zatracená přítěž a máme naspěch.“

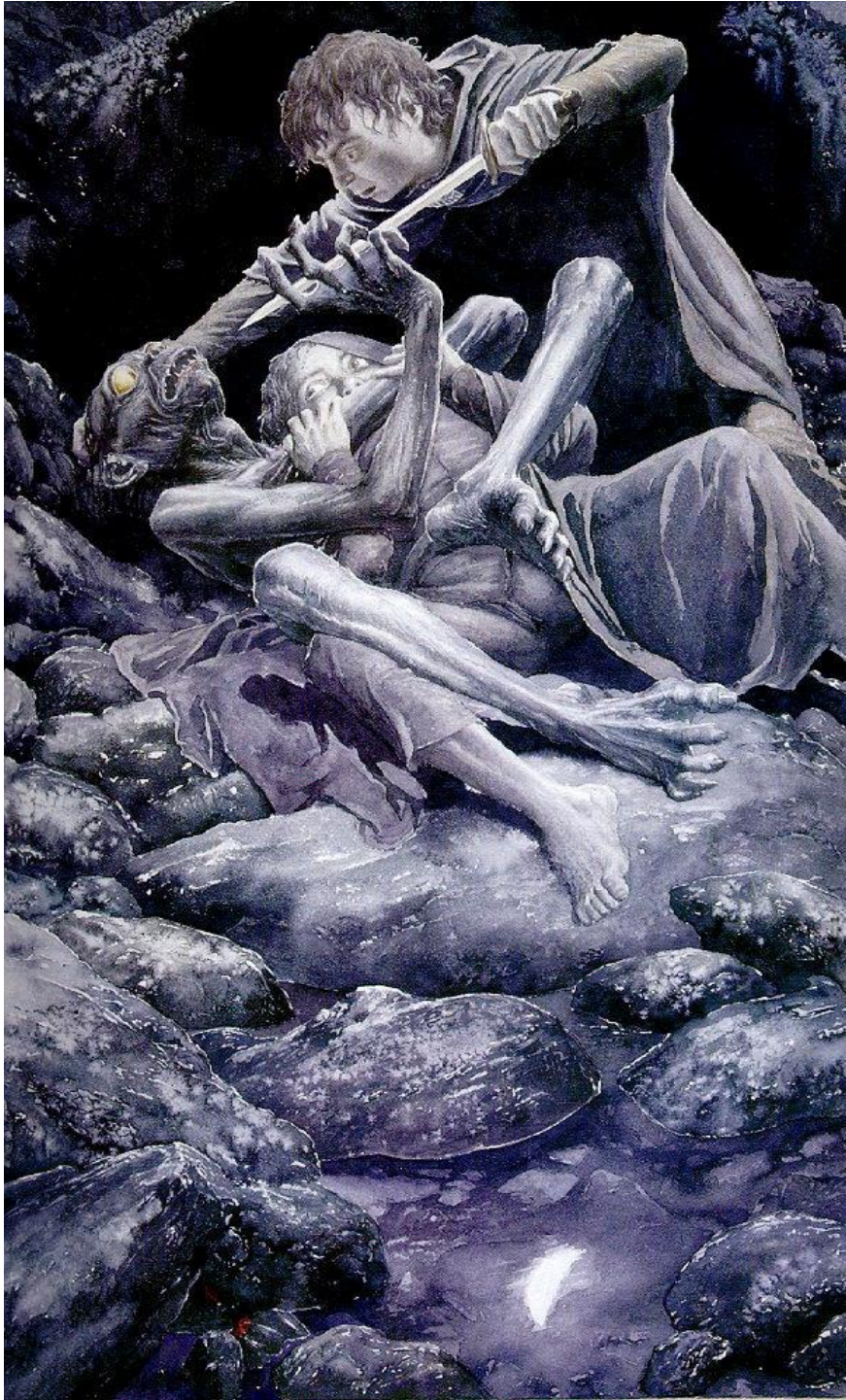
„Rozkaz,“ zavrčel hluboce třetí hlas. „zabít všechny, ale NE půlčíky. Ty musíme přivést zpátky ŽIVÉ a to co nejrychleji. Takový mám rozkaz.“ „Na co je chtějí?“ zeptalo se několik hlasů. „Na co živý? Je s nima legrace?“ „Ne. Slyšel jsem, že jeden má něco, co potřebujou pro válku, nějaký elfí vymyšlenosti nebo co. A co, však je budou oba vyslyšet.“ „Víc nevíš? Co abychom je prohledali a zjistili, o co jde? Třeba najdem něco, co se bude hodit nám.“

„To je velice zajímavá poznámka,“ ozval se výsměšně hlas tišší, ale zlejší než ostatní. „Možná, že to budu muset hlásit. Zajatci se NEMAJÍ prohlížet a olupovat; takový rozkaz jsem dostal já.“

Pipin a Smíšek zjistili, že hledí do prapodivného obličejce. Patřil veliké postavě připomínající člověka, ba téměř skalního obra, vysoké nejméně čtrnáct stop, velice statné, s vysokou hlavou téměř bez krku. Těžko říci, zda byla oblečena v látce podobné zelené a šedé kůře, nebo to byla kůže. Paže u trupu rozhodně nebyly vrásčité, ale pokryté hladkou hnědou pokožkou. Veliké ruce měla po sedmi prstech. Dolní část dlouhého pokrýval obličejce pokrýval rozevlátý šedý vous, houštinatý, u kořínků skoro větvičkovatý a na konci jemný a mechovitý. V tu chvíli hobiti vnímali především oči. Ty hluboké oči si je teď zvolna, vážně, ale velice pronikavě prohlížely. Byly hnědé a zeleně prosvítaly.

Samovi by se bývalo vedlo špatně, kdyby byl sám. Frodo však vyskočil a vytasil z pochvy Žihadlo. Levou rukou odtáhl Glumovu hlavu za dlouhé řídké vlasy, natáhl jeho dlouhý krk a donutil bledé záštiplné či, aby pohlédly do nebe.

„Pustť, Glume!“ poručil. „Tohle je Žihadlo. Už jsi je kdysi viděl. Pustť, nebo je tentokrát ucítíš. Podřežu ti krk. Glum se zkroutil a změkl jako mokrá šňůra. Samovi v očích doutnal hněv, ale pomstít se nemohl, jeho ubohý nepřítel se válel po kamení a fňukal.

„Neubližujte nám! Ať nám neubližují, milášku! Že nám neublíží, miloušci hobitci? Nic jsme nedělali, a oni na nás skočí jako košíška na myšišku, vid', milášku. A my jsme takoví opuštění, glum. My na ně budeme miloušci, náramní miloušci, když budou miloušci na nás, jistě, jistě.“

Šli pomalu v řadě za sebou: Glum, Sam, Frodo.

Bylo to bezútěšné a úmorné. V této končině dosud vládla studená vlhká zima. jedinou zeleň představoval povlak sinavých chaluh na tmavých mastných hladinách ponurých vod. Mrtvá tráva a hnijící rákos se rýsovaly v mlhách jako odrané stíny dávno zapomenutého léta.

Jak plynul den, světla poněkud přibylo a mlhy se zvedly, zřídly a byly průsvitnější.

Daleko nad hnilobou a výpary světa plulo teď pokojnou zemí vysoké a zlaté slunce, dole však zahlédli jen jeho přízrak; krhavý, bledý a bez tepla. I tato chabá připomínka jeho přítomnosti však stačila, aby se Glum kabonil a cukal. Bylo hluboké ticho.

„Ani ptáček,“ posteskl si Sam.

„Ne, ani ptášek,“ řekl Glum. „Miloušci ptášci!“ olízl si zuby. „Nejsou tu žádní ptášci. Jsou tu hádešci, červíšci, tvorešci v tůních. Spousta všeličeho ošklivého. Žádní ptášci,“ skončil smutně. Sam na něho pohlédl s odporem.

Vzápětí se docela setmělo. I vzduch se zdál těžký a těžko dýchatelný. Když se objevila světla, Sam si protřel oči; myslel, že na něho jdou mráčky. Nejdřív uviděl koutkem levého oka útržek bledého svitu, který se rozplynul. Brzy nato se však objevila další: některá jako matně zářící dým, jiná jako mlhavé plamínky pomalu vyšlehující nad neviditelnými svíčkami, tu a onde se kroutila jako přízračné plachty rozvinované schovanými rukama. Žádný z jeho společníků však nepromluvil.

Nakonec už to Sam nevydržel. „Co to je, Glume?“ zašeptal. „Ta světýlka. Jsou všude kolem nás. Jsme v pasti? Kdo to je?“ Glum vzhlédl. „Ano, jsou všude kolem nás,“ řekl. „Klamavá světélka. Svíšíšky za mrtvolky, jistě, jistě. Nevšímej si jich! Nedívej se! Nechoď za nimi! Kde je pánešek?“

Sam se ohlédl a zjistil, že Frodo opět zaostal. Neviděl ho. Vrátil se několik kroků do tmy, neodvažoval se zajít daleko ani zavolat hlasitěji než šeptem. Náhle klopýtl o Froda, který stál v hlubokém zamyšlení a hleděl na bledá světélka. Ruce mu strnule visely, kanula z nich voda a sliz.

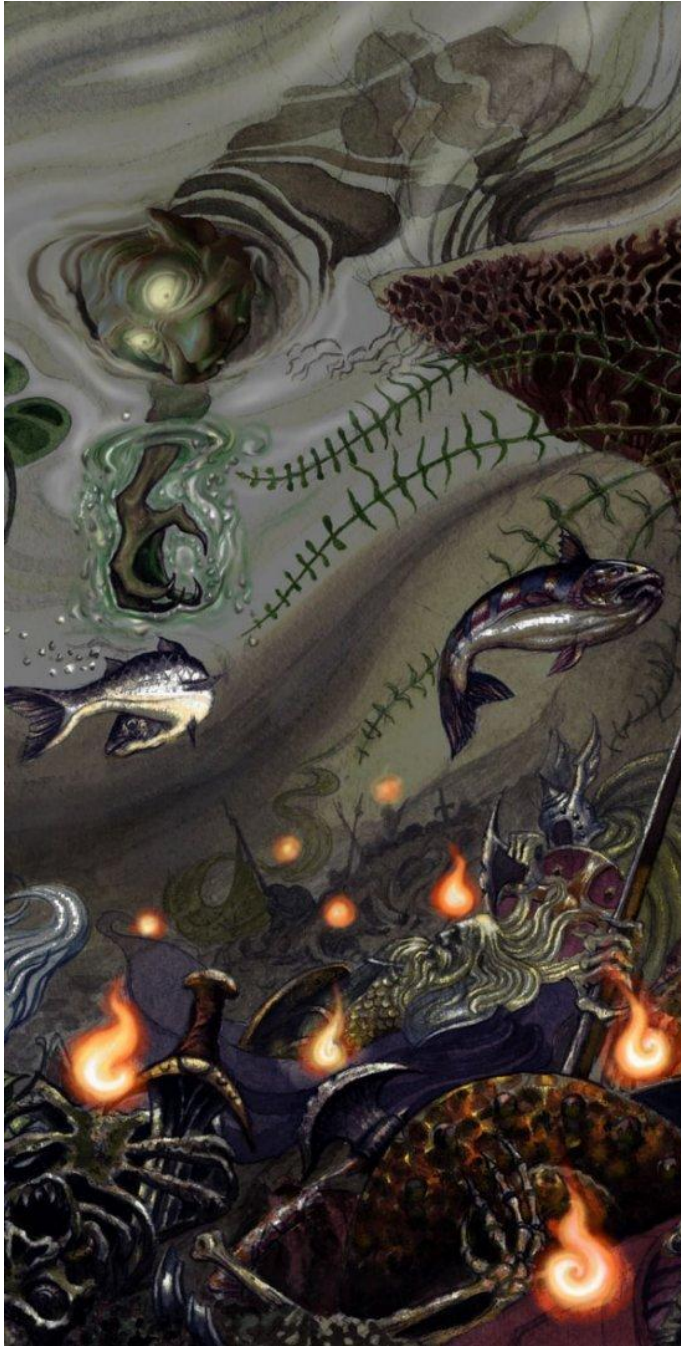
„Pojďte, pane Frodo!“ oslovil ho Sam. „Nedívejte se na ně! Glum říká, že nesmíme. Musíme se ho držet a dostat se z tohotohle prokletého místa co nejrychleji-jestli to půjde!“

„Dobře,“ odpověděl Frodo, jako by se vytrhl ze sna. Už jdu. Běž!“ Sam zase pospíšil kupředu. Náhle zakopl o nějaký starý kořen nebo trs trávy. Upadl a ztěžka dolehl na ruce. Ozvalo se slabé zasyčení, zvedl se ohavný puch, světla zakmitala, zatančila a zavířila. Vytrhl ruce z bahniska a s výkřikem odskočil.

„Jsou tam mrtví! Ve vodě jsou mrtvé tváře!“ zvolal s hrůzou. Glum se zasmál. „Mrtvé močály, jistě, jistě: tak se jmenují,“ krákorál, „nemáš se do nich dívat, když svítí svíšišky.“

„Kdo to je? Co to je?“ ptal se Sam roztřeseně a obrátil se k Frodovi, který už stál těsně za ním.

„Nevím,“ vydechl Frodo jako ze sna. „Ale viděl jsem je také. V tůních, když se rozsvítily svíce. Leží ve všech tůních, hluboko, hluboko pod temnou vodou. Viděl jsem je: sveřepé, zlé tváře i ušlechtilé smutné tváře. Mnoho hrdých a krásných tváří s vodním býlím ve stříbrných vlasech. A všechny v rozkladu, všechny hnilobné, všechny mrtvé. Svítí v nich zlé světlo.“

Frodo si zakryl oči rukama. „Nevím, kdo jsou, ale připadá mi, že vidím muže a elfy a vedle nich skřety.“ „Jistě, jistě,“ řekl Glum. „Všichni mrtví, všichni hnijí. Elfové, muži i skřeti. Byla jednou jedna veliká bitva, hrozně dávno, jistě, tak to Sméagolovi vypravovali, když byl malý, než přišel Milášek. Byla to veliká bitva. Velicí muži s ostrými meči a strašliví elfi a vřískaví skřetišci. Celé dny, celé měsíce bojovali na pláni u Černé brány. Ale močály se od té doby rozrostly, pohltily hroby; pořád se rozlézají a rozlézají.“ „To už je přece celý věk a víc,“ namítl Sam. „Ti mrtví tam nemůžou být doopravdy! Je to nějaká čertovina, kterou vymysleli v Černé zemi?“ „Kdo ví? Sméagol neví,“ odpověděl Glum. „Nedá se na ně šáhnout, nedá se jich dotknout. Jednou jsme to zkoušeli, jistě, milášku. Jednou jsem to zkusil; ale nedá se na ně šáhnout. Snad jsou jen na dívání, ne na šahání. Ne, milášku! Všichni mrtví!“ Sam se na něho černě podíval a opět se oťrásl. Myslel, že uhozl, proč se na ně Glum pokoušel šáhnout. „Já je vidět nechci. Víckrát ne! Nemůžeme jít dál a pryč odsud?“ „Jistě, jistě,“ souhlasil Glum. „Ale pomališku, pomališku. Moc opatrně! Nebo půjdou hobitci dolů za mrtvými a rozsvítí se malé svíčky. Pojdte za Sméagolem! Nekoukejte na světélka!“

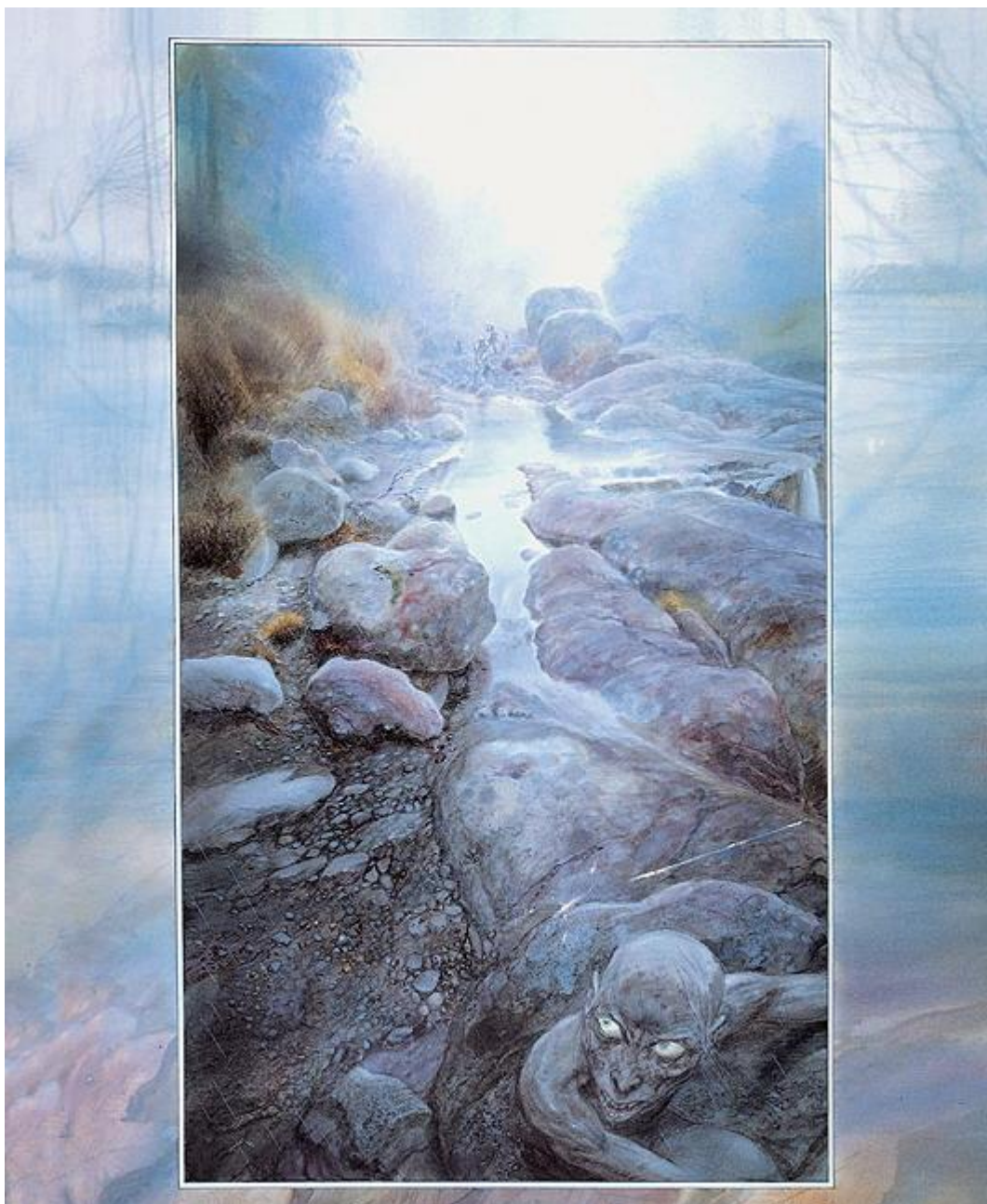
Došli již k patě Orthanku. Byl černý a skála se vlhce leskla. Mnohočetné plochy kamene měly ostré hrany, jako by byly čerstvě otesány. Pár škrábanců dole u základny a nějaké odrovené úlomky- to byly veškeré stopy, jež zanechalo entí běsnění.

Gandalf se postavil přede dveřmi a zabušil na ně holí. Dutě zazněly. „Sarumane! Sarumane!“ zvolal hlasitě a velitelsky. „Sarumane, vyjdi!“

Chvíli se nic neozývalo. Konečně klapla závora okna nade dveřmi, v temném otvoru však nebylo vidět ničí postavu. „Kdo je to?“ ozval se nějaký hlas. „Co si přeješ?“

Théoden sebou trhl. „Ten hlas znám, a proklínám den, kdy jsem mu poprvé naslouchal.“

„Běž a přiveď Sarumana, když ses stal jeho lokajem, Grímo Červivče,“ přikázal Gandalf. „A neplýtvej naším časem.“

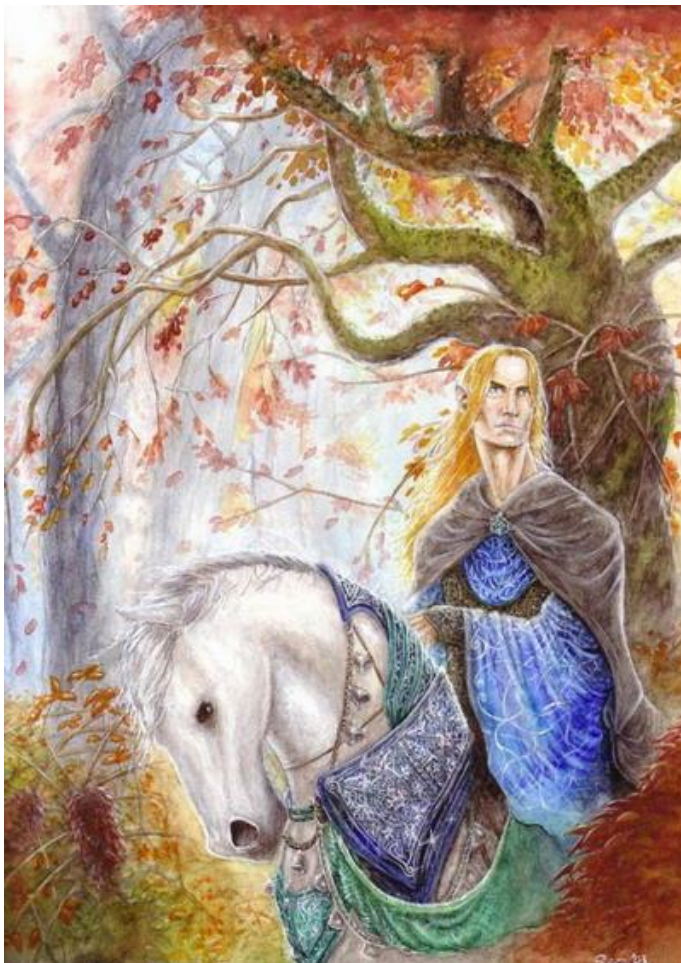
V pár hodinách, které ještě zbývaly z denního světla, odpočívali a stěhovali se do stínu tak, jak se pohybovalo slunce, až se nakonec stín západního okraje jejich dolíku prodloužil a celou prohlubeň dolíku vyplnila tma. Pak trochu pojedli a skromně se napili. Glum nejedl nic, ale vodu přijal rád. „Brzo bude víc,“ řekl a olizoval se. „Dobrá vodiška teče potůškama k Velké Řece, miloušská vodiška v zemích, kam půjdeme. Možná, že tam Sméagol najde i jídlo. Je moc hladový, jistě, glum!“ Položil si velké ploské ruce na vpadlé břicho a v očích mu svitlo bledězelené světýlko.

„Viděl jsem temnou oblohu a hrozivé cimbuří,“ řekl Pipin. „a drobounké hvězdičky. Zdálo se mi to hrozně daleké a dávné, a přece ostré a čisté. Pak začaly hvězdy zhasínat a zase se rozsvěcovat- zastiňovaly je nějaké stvůry s křídly. Určitě byly hodně veliké, ale v křišťálu vypadaly jako netopýři kroužící kolem věže. Zdálo se mi jich devět. Jeden z nich se rozletěl přímo na mě. Byl větší a větší.“

„Den mi přinese naději,“ řekl Aragorn. „Neříká se snad, že žádný nepřítel nikdy nedobyl Hlásku, když ji muži bránili?“ „Zpívá se o tom v písních,“ pravil Éomer. „Braňme ji tedy a doufejme!“ řekl Aragorn. Zatímco mluvili, zavřeštěly trubky. Nato se ozval rachot a vyšlehl oheň a kouř. Vody Žlebového potoka se syčivě, zpěněně lily ven, nic už jim nebránilo-ve zdi zel po výbuchu otvor. Do něho proudil zástup černých postav. „Sarumanova černá kouzla!“ zvolal Aragorn. „Zase se vplížili do stoky, zatímco jsme si vykládali, a zapálili nám orthancký oheň pod nohama. Elendil! Elendil!“ křikl a skočil dolů do průlomu. V témže okamžiku se však proti zdi zvedlo sto žebříků. Obrana byla smetena. Někteří Jezdci byli zatlačováni dál a dál do Žlebu. Padali a bojovali, avšak krok za krokem ustupovali k jeskyním. Jiní se probíjeli zpátky k citadele.

Její tvář byla velmi sličná a dlouhé vlasy připomínaly řeku zlata. Ve své bílé říze se stříbrným pásem byla útlá a vysoká; zdála se však silná a strohá jako z oceli; dcera králů.

Tak Aragorn poprvé spatřil v plném denním světle Éowyn, Paní Rohanu, a zdála se mu krásná, krásná a chladná jako jítro časného jara, ve kterém se ještě neprobudilo ženství.

A ona si náhle uvědomila jeho: urostlého dědice králů, tajícího moc, kterou přesto pocítila.

„Všemi slovy říkáš jen jedno,“ odpověděla Éowyn Aragornovi. „Jsi žena a tvoje úloha je v domácnosti. Ale až muži se ctí padnou v bitvě, smíš se dát v domě upálit, protože muži už jej potřebovat nebudou. Já jsem ale z Eorlova rodu, a ne služka. Dovedu jezdit na koni a zacházet s mečem a nebojím se ani bolesti, ani smrti.“

„Čeho se bojíš, paní?“ zeptal se Aragorn.

„Klece,“ řekla. „Zůstat za mřížemi, dokud je smrt a stáří nepřijmou a možnost vykonat velké činy nebude nenávratně pryč a touha po nich ztracena.“

Mezi zuby Mordoru neprošel nikdo, ledaže byl povolán Sauronem nebo znal tajná hesla, jež otvírala Morannon, černou bránu jeho země.

Dva hobiti se zoufalstvím zírali na věže a na zeď. I na dálku viděli v šerém světle pohyb černých stráží na zdi a hlídky před branou. Leželi a vyhlíželi přes okraj skalnaté prohlubně pod protáhlým stínem nejsevernější bašty Ephel Dúath. Vrána by v těžkém vzduchu uletěla jen hon od jejich skrýše a oitla by se na černé špici bližší věže. Slabě se nad ní kroutil dým, jako by dole v pahorku doutnal oheň.

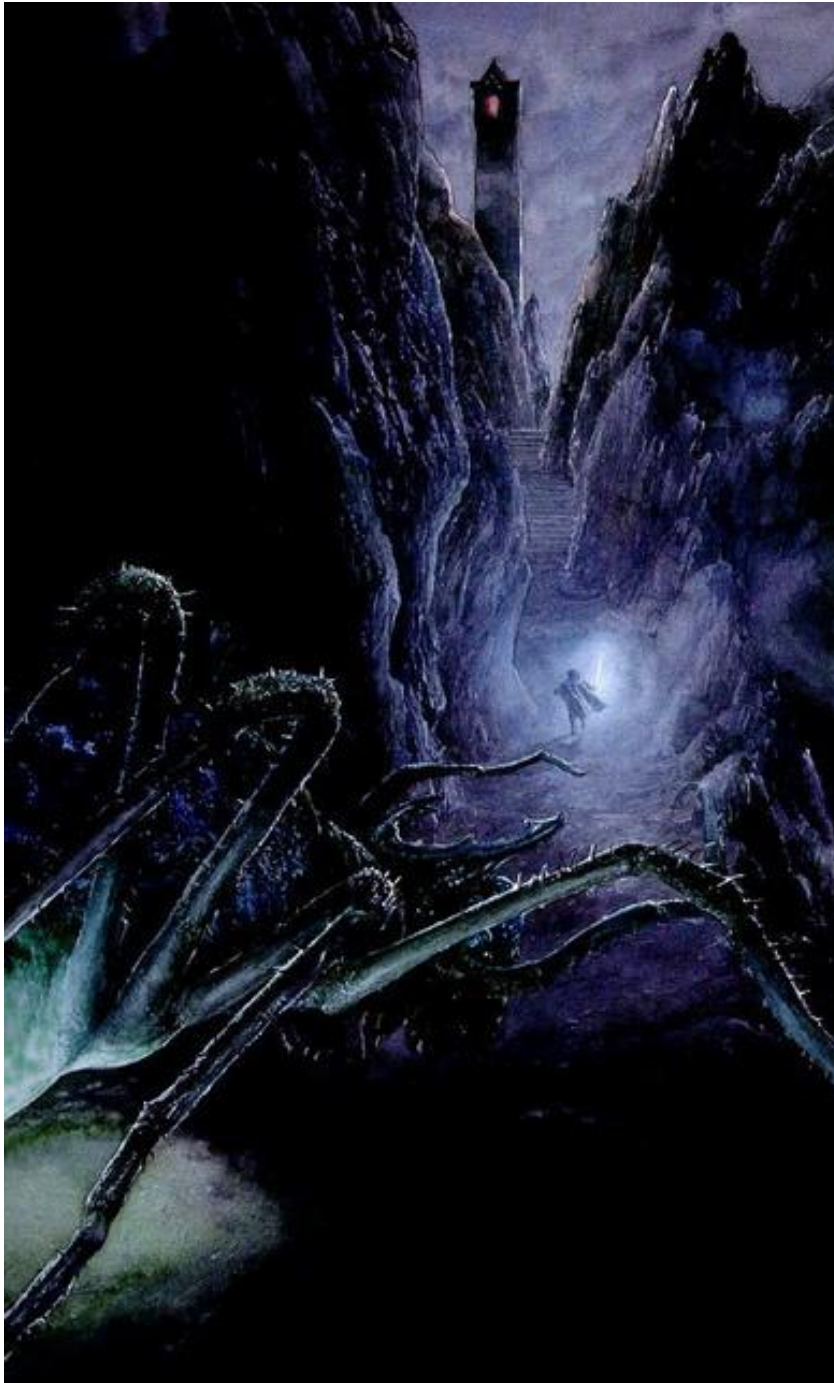

Ke svému zděšení-a trvalé blaženosti- spatřil Sam ze stromů vyrážet zvíře veliké jako dům, jako pohybující se šedá hora. Možná že ho strach a úžas v hobitích očích zvětšily, haradský mumak však byl skutečně zvíře olbřímích rozměrů, jemuž podobní už ve Středozemi nežijí. Jeho příbuzní, kteří se dožili pozdějších věků, jsou pouhou vzpomínkou na jeho objem a vznešenost.

Valil se rovnou na pozorovatele a pak, na poslední chvíli odbočil, minul je o pouhých pár metrů a rozhoupal jim půdu pod nohama.

Veliké nohy měl jako stromy, ohromné uši jako rozevláté plachty, dlouhý chobot hadovitě pozdvižen, jako když se krajta chystá udeřit, červená očka plná zuřivosti. Kly obrácené vzhůru jako rohy byly obtočeny zlatými pásky a kanula z nich krev.

Frodo již dospěl na vrchol stěny. Už jenom kousek výš. Před sebou měl rozsedlinu Cirith Ungol, šedý zářez v černém hřebeni; po obou stranách se na pozadí oblohy tměly skalní rohy. Chvíli běhu, a bude na druhé straně! „Průsmyk, Same!“ vykřikl, nedbaje pronikavosti svého hlasy, který teď, osvobozen od dusivých výparů tunelu, vesele zazvonil. „Průsmyk! Poběž, poběž, ať jsme na druhé straně- dřív, než nás někdo stačí zastavit!“ Sam spěchal za ním, co mu nohy stačily, ale jakkoli byl rád, že je na svobodě, cítil se nesvůj a v běhu se stále ohlížel po temném oblouku tunelu; bál se, že spatří oči nebo nějakou nepředstavitelnou stvůru, jak se vrhá ven za nimi.

Pramálo věděli on i jeho pán o vychytralosti Oduly. Měla ze svého doupěte mnoho východů.

O zlu, které probudili, nevěděl ovšem ubohý Sam vůbec nic, jenom v něm rostl strach z hrozby, kterou neviděl. Kolem byl děs, v průsmyku před ním nepřátelé a jeho pán jako smrti posedlý jim běžel vstříc. Viděl, že meč, který Frodo dosud držel obnažený, blýská modrým plamenem; všiml si rovněž, že obloha v pozadí je temná a okno ve věži přesto rudě žhne. Sotvaže Sam schoval světlo hvězdné skleničky, objevila se. Kousek napřed a nalevo spatřil náhle, jak se z černé díry pod útesem noří ta nejohavnější stvůra, jakou kdy viděl, děsnější než hrůzostrašný sen. Nejvíc připomínala pavouka, byla však mohutnější než dravé šelmy a strašnější než ony, protože její nelítostné oči hořely zlým záměrem. Jakmile protlačila své měkké tělo a složené končetiny horním východem ze svého doupěte, pohybovala se děsivou rychlostí, tu běžíc po vrzavých nohou, tu náhlým skokem; ocitla se mezi Samem a jeho pánem.

Vedle Froda ležela na zemi jeho elfí čepel a třpytila se tam, kde mu, již zbytečná, vypadla z ruky. Sam nečekal a nerozmýšlel se, co má dělat, ani zda je statečný, věrný či rozzuřený. S jekem skočil kupředu a uchopil Frodův meč do levé ruky. Pak zaútočil. Divoký svět zvířat nikdy neviděl zuřivější útok, kdy zoufalý osamělý tvoreček vyzbrojený maličkými zoubky skočí po rohaté tlustokožné věži, která se tyčí nad jeho padlým druhem.

„Hádal bych, že na tom mrňousovi moc nenajdeš,“ ucedil Gorbag. „Nemusel mít s tou neplechou nic společného.“

„Uvidíme. Pojd' už. Už jsme vykládali dost. Pojd'me se kouknout na zajatce.“

„Co s ním uděláš? Nezapomínej, že já ho zahlíd první. Jestli bude nějaká legrace, tak já a mí kluci vo ní rozhodně nechceme přijít.“

„Hele, hele,“ zavrčel Šagrat, „já mám svůj rozkaz. A porušit ho, za to mi nestojí ani moje břicho, ani tvoje. Každýho, koho stráž najde, že sem pronik, držet ve věži. Zajatce svlíknout. Úplnej popis každýho kousku oděvu, zbraní, dopisů, prstenů, parádiček se má okamžitě poslat do Lugbúru a jedině do Lugbúru. A zajatce držet v bezpečí a nedotýkat se ho pod trestem smrti celý stráž, dokud si pro něj On nepošle nebo nepřijde sám. To je dost jasný a to taky udělám.“

„Svlíknout, jo?“ řekl Gorbag. „A co, zuby, nehty, vlasy, všecko?“

„Ne, nic takovýho. Říkám ti, že je pro Lugbúr. Chtěj ho živýho a zdravýho.“ „To bude dost těžký,“ zasmál se Gorbag. „Vždyť je to mrtvola. Co bude s něčím takovým Lugbúr dělat, nemám tuchy. Moh by se akorát tak dobře hodit na pekáč.“

„Ty hňupe,“ zavrčel Šagrat. „Mluvíš náramně chytře, ale nevíš spoustu věcí, který zná kdekdo. Samotnýho tě čeká pekáč, nebo Odula, jestli si nedáš pozor. Mrtvola! Víc toho o Jejím Veličenstvu nevíš? Když svazuje, tak jde za masem. Mrtvý maso nežere, ani nepije studenou krev. Ten mrňous není mrtvej!“